

Preekoutline: Kolossenzen 2:11-12 | Robert Bezemer

Predikant: Robert Bezemer

Schriftlezing: Kolossenzen 2:11-12

Thema: De besnijdenis van Christus (deel 2)

Preek: <https://refbapemmeloord.nl/preken/de-besnijdenis-van-christus-deel-2/>

Introductie

Terugblik en aankondiging

- Vorige preek (eind maart) over de doop naar aanleiding van Romeinen 6:1-5; toen aangekondigd dat de kinderdoopvisie later aan bod zou komen.
- Vorige keer: behandeling van de tekst zelf (Kolossenzen 2:11-12) en de context. Vandaag: de argumenten vóór de kinderdoop.
- Driedeling die de prediker aankondigt: (1) de doop en de besnijdenis, (2) de doop en het geloof, (3) de doop en Christus.

Verlangen en intentie: Christus centraal

- Erkenning dat de doop een gevoelig onderwerp is waaraan mensen veel laten hangen; strijd kan intens beleefd worden.
- Filippenzen 3 als vertrekpunt: Paulus somt zijn religieuze 'winst' op: besneden op de achtste dag, uit het geslacht van Israël, stam Benjamin, Hebraïer uit de Hebreeën, farizeeër, vervolger van de gemeente, onberispelijk naar de wet.
- Filippenzen 3:7-8 en 3:10a: alles wat winst was, beschouwt Paulus als schade en vuiligheid vanwege de voortreffelijkheid van de kennis van Christus Jezus, zijn Heer. Verlangen: Christus winnen, in Hem gevonden worden, Hem kennen en de kracht van Zijn opstanding.
- Uitgesproken verlangen van de prediker: dat Christus centraal staat, ook bij de behandeling van een visie die niet de zijne is, en dat de Heilige Geest Zichzelf verheerlijkt.

Gebruikte bronnen en toon

- Geraadpleegde bronnen voor de kinderdoopvisie: de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus, 'New Systematic Theology of the Christian Faith' van Robert Raymond, en deel 4 van de 'Reformed Systematic Theology'.
- Raymond is een presbyteriaan die de kinderdoop aanhangt; de prediker zegt uitdrukkelijk gezegend te zijn door zijn werk, met name over het verzoeningswerk van Christus.
- Oproep tot liefde en respect: deze broeders worden als broeders beschouwd; hun stem wordt geciteerd. Boeken van andersdenkenden hoeven niet verbrand te worden.
- Aankondiging dat de bronnen tijdens de preek geciteerd zullen worden.

Kernvraag uit de vorige preek

- De centrale vraag bij de doop: moet er iets in de persoon gebeuren voordat iemand gedoopt mag worden? Specifieker: moet God een vernieuwend werk doen in iemand vóór de doop?
- Als het antwoord ja is: alleen gelovigen komen in aanmerking voor de doop.

- Als het antwoord nee is: de deur gaat open voor een ruimere dooppraktijk, waarvan de kinderdoop een voorbeeld is.

Punt 1: De doop en de besnijdenis

De verbinding in de tekst

- Kolossenzen 2:11: 'In Hem bent u ook besneden met een besnijdenis die niet met handen plaatsvindt, door het uittrekken van het lichaam van de zonden van het vlees, door de besnijdenis van Christus.'
- Kolossenzen 2:12: 'U bent immers met Hem begraven in de doop, waarin u ook met Hem bent opgewekt door het geloof van de werking van God Die Hem uit de doden heeft opgewekt.'
- Reformatorische christenen zien in vers 11 (besnijdenis) en vers 12 (doop) een door Paulus gelegde verbinding tussen de twee tekens.

Heidelbergse Catechismus, vraag 74

- Vraag 74: 'Moeten ook jonge kinderen worden gedoopt?'
- Antwoord: ja, want zij maken net als volwassenen deel uit van Gods verbond en gemeente. God belooft aan hen, net als aan volwassenen, verlossing van zonden door het bloed van Christus en de Heilige Geest die het geloof werkt.
- Daardoor moeten zij door de doop als teken van het verbond in de kerk worden opgenomen en van kinderen van ongelovigen worden onderscheiden.
- Redenering: onder het oude verbond was de besnijdenis het teken; in het nieuwe verbond is de doop als teken ingesteld. Tekstverwijzing in de catechismus: Kolossenzen 2:11-13.
- Conclusie van de catechismus: besnijdenis (teken oud verbond) staat op één lijn met de doop (teken nieuw verbond); dus kinderen horen ook het nieuwe teken te ontvangen.

De verbondstheologie als sturend principe

- Dit is het cruciale verschil tussen reformatorische christenen en baptisten: de verbondstheologie.
- De verbondsleer stelt dat bepaalde verbondsprincipes gelden die de lezing van bijbelteksten sturen.
- Robert Raymond: gelovige ouders dienen hun kinderen te beschouwen als rechtmatige leden van zowel het genadeverbond als de kerk van God, met inbegrip van het recht op de doop.
- Voetnoot bij Raymond: het recht van het verbondskind op de doop is niet alleen gebaseerd op zijn verbondsstatus (kind van één of twee gelovige ouders), maar ook op het verbondsprincipe dat het teken van het verbond niet onthouden mag worden aan degene aan wie het verbondsobject toebehoort.
- Onderbouwing van dat verbondsprincipe via Handelingen 10:47.

Handelingen 10:42-47 nader bekeken

- Petrus preekt: ieder die in Hem gelooft, ontvangt vergeving van zonden door Zijn naam (Handelingen 10:42-43).
- Terwijl Petrus spreekt, valt de Heilige Geest op allen die het woord horen; Joodse gelovigen zijn buiten zichzelf dat de gaven van de Heilige Geest ook op heidenen worden uitgestort (Handelingen 10:44-46).
- Vers 47: 'Kan iemand soms het water weren, zodat deze mensen, die evenals wij de Heilige Geest ontvangen hebben, niet gedoopt zouden worden?'

- Exegetische kanttekening: Petrus heeft hier geen verbondsprincipe in gedachten. Hij kan er niet omheen de mensen te laten dopen omdat hij ziet dat de Heilige Geest neerdaalt en mensen tot geloof komen. Dat is de grond van zijn vraag.
- De vraag komt voort uit wat hij ziet gebeuren op grond van de prediking, de vrucht daarvan en het geloof dat mensen ontvangen door de Heilige Geest, niet uit een verbondsprincipe.
- Dit voorbeeld laat zien hoe complex het gesprek met reformatorische broeders kan zijn: teksten worden gelezen door de bril van verbondsprincipes, waardoor een andere conclusie wordt getrokken dan de tekst zelf geeft.

Eisegese versus exegese

- De verbondstheologie is leidend en sturend in de manier waarop teksten worden gelezen en geïnterpreteerd.
- In de voorbereiding trof de prediker niet alleen de term 'infant baptism' aan, maar ook 'covenantal baptism' (verbondsdoopt), wat de verbondsgedachte in de praktijk van de kinderdoop verwoordt.
- Wat bij Handelingen 10:47 gebeurt, is geen exegese maar eisegese: er wordt niet iets uit de tekst gehaald wat erin zit, maar er wordt van buiten de tekst iets ingelegd (het verbondsprincipe), waardoor de tekst op een bepaalde manier wordt gelezen.

Punt 2: De doop en het geloof

Het probleem: een zuigeling kan geen geloof uitdrukken

- Evangelische christenen en baptisten vragen: wat is de rol van het geloof bij de doop, als een zuigeling zijn geloof niet kan uitdrukken?
- Een zuigeling heeft nog niet genoeg kennis, is onmondig en heeft niet het vermogen om zich te bekeren van zonde en zich toe te vertrouwen aan de Heer Jezus Christus.
- Vraag: als een kind niet gedoopt wordt op grond van aanwezig geloof door de wedergeboorte, is er dan toch nog een plaats voor geloof in de kinderdoopvisie?

Het geloof van de ouders als grond

- Raymond citeert A.A. Hodge: de enige grond om de conclusie (dat zuigelingen gedoopt mogen worden) te vermijden, zou zijn dat Christus in het evangelie expliciet de kinderen van gelovigen buiten hun oude verbondsrecht in de kerk zet.
- In de kinderdoopvisie gaat het niet om het geloof van de zuigeling zelf, maar om het geloof van één of beide ouders.
- 1 Korintiërs 7:14 wordt aangehaald: de ongelovige man is geheiligd door zijn vrouw, en de ongelovige vrouw door haar man; de kinderen zijn heilig.
- Raymond over 1 Korintiërs 7:14: Paulus bedoelt met 'heilig' niet dat deze kinderen daadwerkelijk gered zijn door de relatie met de gelovige ouder, maar hij kent hun de verbondsstatus toe als kind van ouders die lidmaat zijn van de kerk van Jezus Christus, de nieuwtestamentische gemeenschap die geestelijk geworteld is in het verbond met Abraham.
- Conclusie: niet het geloof van het kind, maar het geloof van minstens één ouder geeft het kind recht om het teken van het verbond (de doop) te ontvangen.

De ernst van het niet-dopen in de verbondsvisie

- Raymond: dezelfde ouders dienen te erkennen dat het onthouden van deze door God gegeven rechten aan hun kinderen gelijkstaat aan het ontkennen van de status die zij in het koninkrijk van God bezitten, en dat het een 'grote zonde tegen God' is.

- Kern van de gevoeligheid: God heeft Zijn verbond opgericht met Abraham en zijn nageslacht. In het verbond belooft God vergeving van zonden door het bloed van Christus en de Heilige Geest. Kinderen horen bij dat verbond en dienen het teken te ontvangen.
- Het verbond met Abraham wordt gezien als het eeuwige genadeverbond in Christus, in essentie hetzelfde als het Nieuwe Verbond. In het Nieuwe Verbond is het teken de doop.
- Wanneer gelovige ouders hun kinderen niet laten dopen, wordt dit gezien als een ontkenning dat zij rechtmatige leden van het verbond en de kerk van God zijn.
- Hierdoor staat voor reformatorische christenen veel meer op het spel dan alleen de kinderdoop: de hele verbondsgedachte staat op het spel. Als het verbondsprincipe niet meer geldt voor de doop, waar geldt het dan nog wel?

Punt 3: De doop en Christus

Christus ontvangt kinderen

- In de verbondsgedachte wordt expliciet gewezen op Lukas 18:15-17: mensen brachten jonge kinderen bij Jezus opdat Hij die zou aanraken; de discipelen bestraffen hen, maar Jezus ontving de kinderen.
- Dit gedeelte wordt in de verbondsgedachte gezien als bevestiging: Christus ontvangt en aanvaardt kinderen, dus horen zij bij het nieuwe verbond, het koninkrijk van God en de kerk van Christus.

De belofte van verlossing als kern van de kinderdoop

- Heidelbergse Catechismus, antwoord 74: God belooft aan de kinderen, evenals de volwassenen, de verlossing van de zonden door het bloed van Christus en de Heilige Geest.
- De kinderdoop zet als het ware een streep onder die belofte: God wil vergeving schenken, reiniging van zonden door het werk van de Heilige Geest en het bloed van Christus.
- Mark Ross (professor systematische theologie, Erskine Theological Seminary, South Carolina): de besnijdenis is het waarmerk dat de waarheid van Gods belofte verzekert, dat Hij gerechtigheid zal geven aan degene die geloof heeft. Wat verzekerd is, is niet zozeer een waarheid over Abraham of enig andere besneden persoon, maar een waarheid over God.
- In de verbondsgedachte heeft de doop dezelfde functie: de kinderdoop verzekert niet zozeer iets over het kind dat gedoopt wordt, maar zet een streep onder de belofte en wil het kind verzekeren dat God hem zal verlossen van zijn zonden en reinigen door het bloed en de Geest van Christus.
- De kinderdoop wijst op de verlossing in Christus; het is een onderstreping van de belofte, maar zegt niets over het kind zelf.
- Vandaar de uitdrukking vanaf de kansel: 'Pleit op je doop.' Daarmee houdt men God als het ware aan Zijn belofte van verlossing en vergeving in Christus.

Exegetische conclusie van de prediker

- Op exegetische gronden kan de prediker niet meegaan in de kinderdoopvisie.
- Vorige preek: Paulus schrijft in Kolossenzen 2:11-12 over de geestelijke besnijdenis, niet de fysieke, in de context van dwaalleer. Hij wil de gemeente bemoedigen: jullie hebben de volheid in Christus al ontvangen, er hoeft geen nieuwe ervaring, inzetten of wet bij. Je deelt in de volheid die in Christus is; je hoeft ook niet meer besneden te worden.
- Paulus schrijft over de geestelijke vernieuwing van de geestelijk dode zondaar door het werk van de Heilige Geest, die wedergeboorte geeft, zodat mensen zich kunnen bekeren en zich kunnen toevertrouwen aan Christus.

- Gelovigen in Kolosse zijn met Christus begraven in de doop en ook met Hem opgewekt (Kolossenzen 2:12).
- Stellige overtuiging: baby's en jonge kinderen behoren niet gedoopt te worden, omdat Paulus hier duidelijk schrijft over het vernieuwende werk van God door de Heilige Geest. Zuigelingen kunnen nog geen blijk geven van dat vernieuwende werk in hun leven.
- Exegetische kanttekening (geciteerd uit een bron): beide partijen in het debat doen er goed aan Kolossenzen 2:11-12 met voorzichtigheid te benaderen en te erkennen dat het allereerst betrekking heeft op het benoemen van dwaalleer in de kerk en niet voorziet in een theologie over de doop.

Toepassing

Toepassing 1: Hoe lezen wij de Bijbel?

- De prediker heeft niet de illusie dat iedereen die de kinderdoop aanhangt, na deze preek van gedachten verandert.
- Belang van helderheid over hoe je de Bijbel leest: overtuigingen dienen gebaseerd te zijn op exegese (wat zegt de tekst?) in relatie met het bredere bijbelse kader (bijbelse theologie: wat is de rode draad van de Schrift, het grote verhaal, en hoe zijn subverhalen daarmee verbonden?).
- Overtuigingen moeten voortkomen uit gezonde exegese, niet uit een theologisch systeem. Iedereen heeft een theologisch systeem, maar als het goed is, bevestigt de tekst dat systeem steeds opnieuw. Als een theologisch systeem sturend en leidend wordt, leest men teksten vooringenomen en belemmert men gezonde exegese.
- Zelfkritische vraag: hebben wij onze exegese op orde? Gaan wij steeds terug naar de tekst? Dit geldt niet alleen voor de doop, maar voor alle thema's in de Schrift.
- Als iemands exegese niet klopt, moet je dat kunnen zeggen: 'Broeder, uw exegese is hier niet op orde.' Dan ga je met een open Bijbel in gesprek en ga je steeds terug naar de tekst.
- Zelfrelativering: 'Ook ik ben feilbaar.' Als de prediker de vorige keer iets anders heeft gezegd dan de exegetische kanttekening die hij nu citeert, moet men hem daarop aanspreken.

Toepassing 2: De spiegel die reformatische broeders ons voorhouden

- Hoewel de prediker de kinderdoopgedachte exegetisch niet kan volgen, houden reformatische broeders en zusters hem en de gemeente een spiegel voor.
- Spiegel 1: het waarderen van de verbonden in de Schrift en de plaats van kinderen in de geloofsgemeenschap. In de evangelische baptistenwereld is er weinig doordenking van de plaats van kinderen in de geloofsgemeenschap.
- Spiegel 2: het hopen op Gods genade en Zijn belofte. Wanneer iemand zegt 'mijn kind gelooft niet, maar het is uiteindelijk zijn eigen keuze', roept dat de vraag op: hoop je alleen op het vermogen van die persoon om een keuze te maken, of ook op het vermogen van God om door werkzame genade door Zijn Geest dat kind vast te pakken en tot Zich te trekken?
- Die werkzame kracht van Gods genade is precies wat Paulus noemt in Kolossenzen 2:12: opgewekt 'door het geloof van de werking van God Die Hem uit de doden heeft opgewekt.'
- Vraag aan de gemeente: hopen wij nog op die werkzame kracht waarmee God door genade geestelijk dode zondaren tot leven brengt? Of zeggen we: het is aan de persoon zelf, hij moet kiezen?

Toepassing 3: 'In Hem bent u' als gemeenschappelijke grond

- De vier belangrijkste woorden in Kolossenzen 2:11-12 zijn de eerste vier: 'In Hem bent u.' Dat is waar het om gaat: het in Christus zijn.

- Zoek gemeenschappelijke grond in Christus. We hoeven het niet in alles eens te zijn met reformatorische broeders en zusters, en zullen dat ook niet worden voor de wederkomst.
- Maar laat het ook niet zo zijn dat verschillende opvattingen over de doop ons uit elkaar drijven. 'In Hem bent u' geldt voor ons als wij in Christus zijn, en ook voor reformatorische broeders en zusters die kinderen dopen en in Christus zijn.
- Kritiek vanuit reformatorische hoek op evangelischen en baptisten: zij zouden de keuze van het individu voor God belangrijker maken dan de keuze van God voor het individu; het geloof van mensen gaat met golfbewegingen op en neer, dat is een wankel basis.
- De prediker erkent dat er in de evangelische wereld inderdaad mensen zijn die tijdens een doopdienst spreken over hun geloof alsof het hun eigen keuze, initiatief en wil is geweest, wat uitloopt op roemen in eigen geloof en wilskracht. Hij noemt dit tragisch.
- De doop is geen gelegenheid om te roemen in jouw geloof, jouw wilskracht of jouw keuze. De doop is gegeven als middel om te roemen in de genade van God en in Zijn werkzame kracht in jouw leven door de Heilige Geest, waardoor Hij jou met Christus verbonden heeft.
- De doop is ten diepste het feest van de overwinnende genade van God door het verlossingswerk van Jezus Christus in het leven van een zondaar: iemand weet dat hij door het bloed van Christus is vergeven en door het werk van de Heilige Geest is gereinigd van alle zonden.

Conclusie

Genade alleen, in Christus alleen

- Of je de kinderdoopvisie aanhangt of de geloofsdoopvisie: we zijn allemaal, niemand uitgezonderd, afhankelijk van Gods genade.
- Afhankelijk van Gods reddende genade op grond van het verlossingswerk van Jezus Christus. De kracht van deze reddende genade komt tot uiting door de wedergeboorte in geloof en bekering.
- Terugkeer naar het begin (Filippenzen 3): het is niet genoeg om te roemen in religieuze inzetten, eigen prestaties of etnische afkomst.
- In Christus alleen is verlossing, vergeving en reiniging te vinden. In Christus alleen ontvangen wij vergeving van zonden en Zijn volmaakte gerechtigheid.
- Oproep: spreek veel over deze Christus Die Zijn leven heeft afgelegd en Zijn bloed en Geest heeft gegeven om ons te reinigen van alle zonden.
- Oproep: bid voor de kinderen dat zij gered zullen worden door deze reddende genade van God op grond van het offer van Christus.
- Oproep: getuig ervan hoe Hij, God, door Christus ons leven heeft veranderd en vernieuwd door de kracht van Zijn genade.

Discussievragen

1. Uit de preek: Hoe lezen wij de Bijbel, en op basis waarvan komen wij tot argumenten en conclusies? Gaan wij steeds terug naar de tekst, of laten wij een theologisch systeem sturend zijn voor onze uitleg?
2. Uit de preek: Hopen wij nog op de werkzame kracht waarmee God door genade geestelijk dode zondaren tot leven brengt, of zeggen we dat het uiteindelijk aan de persoon zelf is om te kiezen?
3. Uit de preek: Is de doop in onze gemeente een feest van de overwinnende genade van God, of dreigt het een gelegenheid te worden om te roemen in eigen geloof, eigen keuze en eigen

wil?

4. Suggestie: De prediker zegt dat er in de evangelische baptistenwereld weinig doordenking is van de plaats van kinderen in de geloofsgemeenschap. Herken je dat? Hoe zou die plaats er concreet uit kunnen zien, zonder de kinderdoop aan te hangen?
5. Suggestie: De prediker noemt 'In Hem bent u' als de gemeenschappelijke grond met reformatorische broeders en zusters. Hoe ga jij in de praktijk om met christenen die de kinderdoop aanhangen: wat verbindt, en waar trek je een grens?

Deze outline is automatisch gegenereerd op basis van de transcriptie van een Preek-opname en is bedoeld als persoonlijk studiehulpmiddel of gespreksaanzet, niet als officiële weergave van de preek. Wij kunnen niet garanderen dat de outline volledig, foutloos of theologisch representatief is.

Maak je eigen preekoutline op preksamenvatting.nl

Een dienst van Betermetjan.nl